EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 06 29
COM(2012) 354 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Dėl PPO susitarime dėl techninių prekybos kliūčių (TPK susitarimas) nustatytos pranešimo procedūros veikimo

{SWD(2012) 189 final}

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Dėl PPO susitarime dėl techninių prekybos kliūčių (TPK susitarimas) nustatytos pranešimo procedūros veikimo

1. ĮVADAS

Susitarimas dėl techninių prekybos kliūčių (TPK susitarimas[1]) yra vienas iš trylikos daugiašalių prekybos derybų Urugvajaus raundo susitarimų dėl prekybos prekėmis. Jis įsigaliojo 1995 m. įsteigus Pasaulio prekybos organizaciją (PPO). Pagal šį susitarimą visos PPO narės yra įpareigotos Pasaulio prekybos organizacijai **pranešti apie prekėms skirtus techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras jų rengimo etape,** o kitoms PPO narėms suteikiama galimybė dėl jų pateikti pastabas.

- Ši procedūra yra būdas praktiškai padėti **ES verslininkams, įskaitant mažąsias ir vidutines įmones (MVĮ), gerinti jų galimybes patekti į trečiųjų šalių rinkas**, nes:
- ja naudojantis galima aptikti ir pašalinti nereikalingas technines tarptautinės prekybos kliūtis vos joms atsiradus;
- ja naudojantis ES ir valstybių narių teisės aktų leidėjams ir ES ekonominės veiklos vykdytojams paprasčiau susipažinti su naujais kitų PPO narių techniniais reglamentais ir atitikties vertinimo procedūromis;
- ja naudodamasi ES gali skatinti savo reguliavimo metodą ir daryti poveikį kitų PPO narių reglamentams, dalyvaudama dialoge, kuris vyksta prieš priimant naujus reglamentus;
- ji padeda siekti taisyklių ir standartų konvergencijos tarptautiniu lygiu.

Taigi TPK pranešimo procedūra yra svarbus ES prekybos ir pramonės politikos[2] elementas ir ji padeda siekti strategijos „Europa 2020“[3] tikslų, **ypač pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo**.

Šios ataskaitos **pirmasis tikslas** – atkreipti Europos institucijų ir patariamųjų įstaigų bei ES ekonominės veiklos vykdytojų, įskaitant MVĮ, dėmesį į TPK susitarime nustatytos pranešimo procedūros teikiamas galimybes. **Antrasis tikslas** – pristatyti naujausias šios priemonės tendencijas pateikiant naudojimosi procedūra per pastaruosius metus apžvalgą. **Trečia**,

---

1 http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/index.cfm?fuseaction=library.viewLibrary&section_id=1&dspLang=en.

2 Europos Komisijos komunikatas „Prekyba, augimas ir tarptautinė arena. Prekybos politika – svarbiausia ES 2020 m. strategijos sudėtinė dalis“, KOM(2010) 612 galutinis; Europos Komisijos komunikatas „Integruota globalizacijos eros pramonės politika. Didžiausias dėmesys – konkurencingumui ir tvarumui“, KOM(2010) 614 galutinis.

3 Europos Komisijos komunikatas „2020 m. Europa. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija“, KOM(2010) 2020 galutinis.

Komisija naudojasi galimybe šioje ataskaitoje rekomenduoti konkrečius pagerinimus. Tam, kad būtų galima pasinaudoti pranešimo apie kitų PPO narių reglamentus procedūros privalumais, labai svarbu, kad pati ES ne tik laikytųsi TPK susitarime jai nustatytų pareigų, bet ir aktyviai prisidėtų prie procedūros veiksmingumo didinimo. Svarbu, kad Europos Parlamentas, Taryba ir valstybės narės žinotų, kaip veikia TPK pranešimo procedūra, ir bendradarbiautų su Komisija, siekdami atitikties reikalavimams užtikrinimo ir didesnio skaidrumo tikslų.

2. TPK PRANEŠIMO PROCEDŪROS PRISTATYMAS

2.1. Pareigos pagal TPK susitarimą

TPK susitarimo tikslas – palengvinti tarptautinę prekybą, tačiau pripažįstama PPO narių teisė priimti nacionalinius techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras, galinčias kelti techninių kliūčių prekybai (dėl išlaidų prisitaikant prie skirtingų taisyklių, informavimo išlaidų ir kt.). Siekiant užtikrinti, kad tokios priemonės nekeltų diskriminacinių ar nereikalingų prekybos kliūčių, TPK susitarime nustatytos tam tikros esminės ir procedūrinės sąlygos, kurių PPO narės privalo laikytis, rengdamos techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras.

Šios esminės ir procedūrinės sąlygos taikomos visiems techniniams reglamentams ir atitikties vertinimo procedūroms, susijusioms su prekyba pramoninėmis ar žemės ūkio prekėms. Kitaip nei standartų, kurie yra savanoriško pobūdžio, atveju, techniniuose reglamentuose išdėstomos privalomos produktų charakteristikos, susiję procesai ir gamybos metodai[4]. Atitikties vertinimo procedūros taikomos siekiant nustatyti, ar produktai atitinka šiuos privalomus reikalavimus.

2.1.1. Esminės sąlygos. Nediskriminavimas, nereikalingų prekybos kliūčių vengimas, susijusių tarptautinių standartų naudojimas

Priemonė, patenkanti į TPK susitarimo taikymo sritį, turi atitikti **nediskriminavimo principą**. Nediskriminavimo principas – PPO teisės pagrindas – yra įtvirtintas Bendrajame susitarime dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT). Juo remiantis draudžiama diskriminacija tarp importuojamų ir šalyje pagamintų prekių (nacionalinio režimo principas, GATT III straipsnis) ir diskriminacija tarp importuojamų prekių (didžiausio palankumo statuso principas, GATT I straipsnis). Be to, TPK susitarimo 2 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad PPO narės taikytų kitos narės kilmės produktams ne mažiau palankų režimą negu tas, kuris taikomas panašiems nacionalinės kilmės produktams ir panašiems bet kurios kitos šalies produktams.

Be to, techniniai reglamentai leidžiami tik tada, kai jie **būtini teisėtam tikslui pasiekti**. Panašiai atitikties vertinimo procedūros negali būti griežtesnės ar taikomos griežčiau negu būtina, kad importuojanti PPO narė galėtų tinkamai užtikrinti, kad produktai atitinka susijusius reikalavimus. Nebaigtinis teisėtų tikslų sąrašas yra pateiktas TPK susitarimo 2 straipsnio 2 dalyje ir apima apgaulingos veiklos prevenciją, žmonių sveikatos apsaugą arba saugos užtikrinimą ir aplinkos apsaugą. 2008–2011 m. žmonių sveikatos apsauga ir saugos užtikrinimas, kaip teisėtas tikslas, buvo nurodyti maždaug daugiau nei pusėje TPK

[4] Šioje ataskaitoje nebus aptariamos TPK susitarimo taisyklės, susijusios su standartais.

pranešimų[5]. Be to, šis būtinumo reikalavimas reiškia, kad, norint pasirinkti būdą, kuriuo prekyba būtų mažiausiai ribojama, bet kuris būtų vienodai veiksmingas, reikia rasti pusiausvyrą tarp siekiamo teisėto tikslo ir reikalavimų nesilaikymo rizikos. Šiuo tikslu nacionalinis teisės aktų leidėjas gali remtis TPK susitarimu, kuriame siūloma keletas būdų, kaip palengvinti prekybą, pavyzdžiui, veiklos rezultatais pagrįstų techninių reglamentų naudojimas ir kitų PPO narių techninių reglamentų bei užsienyje atlikto atitikties vertinimo rezultatų lygiavertiškumo pripažinimas[6].

Rengiant techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras taip pat reikia naudotis **susijusiais tarptautiniais standartais**. Keliose TPK susitarimo nuostatose skatinama naudoti tarptautinius standartus, kaip būdą derinti technines taisykles. 2 straipsnio 4 dalyje nurodoma, kad, kai egzistuoja susiję tarptautiniai standartai, PPO narės „taiko juos <...> kaip savo techninių reglamentų pagrindą“, išskyrus atvejus, kai tarptautiniai standartai būtų neefektyvi ar netinkama teisėtų tikslų siekimo priemonė. Pavyzdžiui, nacionalinis techninis reglamentas galėtų būti griežtesnis už atitinkamą tarptautinį standartą, siekiant PPO narės reguliavimo tikslų, susijusių su klimato kaita ar jos piliečių teisėtų lūkesčių dėl tinkamo apsaugos lygio užtikrinimu. Panašūs principai 5 straipsnio 4 dalyje išdėstyti dėl atitikties vertinimo procedūrų.

2.1.2. Formali sąlyga: pranešimas apie teisės akto projektą

Pagal TPK susitarimo 2 straipsnio 9 dalį ir 5 straipsnio 6 dalį PPO narės turi **pranešti apie techninius reglamentus ir atitikties vertinimo procedūras**, kai tenkinamos šios dvi sąlygos: pirma, nėra susijusio tarptautinio standarto arba siūloma priemonė „neatitinka“ esamo susijusio tarptautinio standarto ir, antra, siūloma priemonė gali reikšmingai paveikti kitų narių prekybą. Reikšmingo poveikio kitų narių prekybai sąvoka apima ir importą didinantį, ir importą mažinantį poveikį kitų narių prekybai, jei toks poveikis yra reikšmingas[7].

Pranešimai siunčiami **iš anksto, kai dar galima daryti pataisas ir atsižvelgti į komentarus**[8]; Pranešančioji narė palieka pakankamai laiko kitoms narėms pateikti rašytines pastabas. PPO narės TPK komitete susitarė, kad 60–90 dienų laikotarpis laikomas pakankamu. Išsivysčiusios šalys raginamos palikti daugiau nei 60 dienų pastaboms teikti[9]. Pastabos nagrinėjamos pagal prašymą ir į jas atsižvelgiama. Tai reiškia, kad kitos PPO narės gali būti informuojamos apie naujus ar keičiamus produktams taikomus reikalavimus. PPO sekretoriato gaunami pranešimai yra viešai prieinami[10], kad ekonominės veiklos vykdytojai taip pat galėtų sužinoti apie naujus reikalavimus ir su jais susipažinti.

PPO narės turi **teisę teikti pastabas** raštu apie siūlomus techninius reglamentus arba atitikties vertinimo procedūras. Iš esmės pastabos turėtų būti susijusios su siūlomų reglamentų neatitiktimi TPK susitarimui. Gavus pastabas turėtų būti užmegztas dialogas su pranešančiąja PPO nare. Teisė teikti oficialias pastabas pagal šią procedūrą suteikiama tik PPO narėms ir nesuteikiama tokioms suinteresuotosioms šalims, kaip ekonominės veiklos vykdytojai. Todėl

---

5 Pranešimo formos, pridėtos prie techninio reglamento ar atitikties vertinimo procedūros projekto, 7 punkte pranešančiosios institucijos turi nurodyti priemonės tikslą ir pagrindą.

6 Žr. TPK susitarimo 2 straipsnio 8 dalį, 2 straipsnio 7 dalį ir 6 straipsnio 3 dalį.

7 TPK komiteto rekomendacija: PPO dokumentas G/TBT/1/Rev.10, 7 punktas.

8 TPK susitarimo 2 straipsnio 9 dalies 2 punktas ir 5 straipsnio 6 dalies 2 punktas.

9 TPK komiteto rekomendacija: PPO dokumentas G/TBT/1/Rev.10, 7 punktas.

10 Žr. Europos Komisijos TPK duomenų bazę http://ec.europa.eu/enterprise/tbt arba PPO TPK informacijos tvarkymo sistemą http://tbtims.wto.org.

ekonominės veiklos vykdytojų pastabas turi perduoti PPO narė. Kiekviena PPO narė nusprendžia, kaip išklausomi jos ekonominės veiklos vykdytojai ir atsižvelgiama į jų pastabas.

2.2. ES vidaus tvarka, susijusi su pranešimo procedūra

Tam, kad pranešimo procedūra veiktų tinkamai ir būtų naudinga bei veiksminga, reikalingas įvairių šalių dalyvavimas ir bendradarbiavimas. ES svarbiausias yra Europos institucijų, valstybių narių ir ekonominės veiklos vykdytojų dalyvavimas. ES įkurta TPK interneto svetainė padeda koordinuoti visų šių susijusių subjektų dalyvavimą.

2.2.1. Europos Komisija

TPK susitarime reikalaujama, kad kiekviena PPO narė įsteigtų pranešančiąją instituciją, siekdama užtikrinti su pranešimo procedūromis susijusių nuostatų įgyvendinimą, ir užtikrintų, kad veiktų informacijos centras[11]. Informacijos centras turi atsakyti į visus pagrįstus kitų narių ir suinteresuotųjų šalių užklausimus dėl priimamų ar siūlomų techninių reglamentų ar atitikties vertinimo procedūrų ir taip pat yra atsakingas už darbą su pastabomis dėl pranešimų, gautų iš kitų PPO narių[12]. ES šias pareigas vykdo vienas iš Europos Komisijos Įmonių ir pramonės generalinio direktorato skyrių[13], kuriam yra pavestos **ES TPK pranešimų ir informacijos centro** funkcijos.

ES TPK pranešimų ir informacijos centro vaidmuo yra dvejopas. Jis užtikrina, kad PPO būtų pranešta apie ES teisės aktus, kuriuos turėtų priimti Europos Parlamentas ir Taryba arba Europos Komisija, kaip įgyvendinimo priemonę, jų rengimo etape. Jis taip pat atsakingas už kitų PPO narių pranešimų išplatinimą visoms suinteresuotosioms šalims ir užtikrina, kad pranešančiajai PPO narei ES vardu būtų nusiųstos pastabos, kai atrodo, kad aptariama priemonė gali sukelti problemų ES eksportuotojams patekti į rinką. Kad galėtų pateikti pastabas dėl kitos PPO narės pateikto pranešimo, ES TPK pranešimų ir informacijos centras prašo bendradarbiauti visas suinteresuotąsias šalis, t. y. už atskiras pramonės sritis atsakingus Europos Komisijos skyrius, Prekybos generalinio direktorato skyrius, ES delegacijas trečiosiose šalyse, valstybes nares ir ES įmones. Rengdamas ES pastabas dėl kitų PPO narių pateiktų pranešimų, ES TPK pranešimų ir informacijos centras užtikrina, kad jos atitiktų visas ES politikos kryptis.

2.2.2. ES teisės aktų leidėjai: Parlamentas ir Taryba

Europos Parlamentas ir Taryba taip pat atlieka svarbų vaidmenį, nes priima teisės aktus dėl techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų, kurie turi atitikti TPK susitarimą. Kadangi susitarime reikalaujama, kad pranešimas būtų pateiktas, kai parengiamas projektas, ES TPK pranešimų ir informacijos centras apie ES teisės aktus, kuriuose nustatomi produktams taikomi reikalavimai, patenkantys į TPK susitarimo taikymo sritį, kitoms PPO narėms praneša tuomet, kai Komisija priima Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, direktyvos ar sprendimo pasiūlymą. Komisija analizuoja iš kitų PPO narių gautas pastabas ir atsižvelgia į jas teisėkūros procedūroje.

---

11 TPK susitarimo 10 straipsnis

12 TPK komiteto rekomendacija: PPO dokumentas G/TBT/1/Rev.10, 7 punktas.

13 Skyrius ENTR/C/3 – Pranešimas apie techninius reglamentus.

Taryba ir Parlamentas, rengdami ir priimdami Komisijos pasiūlymo pakeitimus, turi atsižvelgti į jo poveikį tarptautinei prekybai. Kitos PPO narės atidžiai seka teisėkūros diskusijas ir dažnai pateikia pastabas raštu ar TPK komiteto posėdžiuose (kurie vyksta tris kartus per metus PPO Ženevoje) dėl siūlomų pakeitimų atitikties TPK susitarimui.

2.2.3. Valstybės narės

Be ES TPK pranešimų ir informacijos centro, visos 27 valstybės narės turi jų pačių TPK pranešimo institucijas ir informacijos centrus. Valstybės narės turi įvertinti, ar jų siūlomi techniniai reglamentai ir atitikties vertinimo procedūros gali turėti reikšmingo poveikio prekybai, ir, jei taip, – pranešti apie juos PPO tiesiogiai. Tačiau atsakymus į kitų PPO narių pateiktas pastabas teikia ES TPK pranešimų ir informacijos centras (pasikonsultavęs su susijusia valstybe nare) visos ES vardu, nes tokie atsakymai laikomi bendros prekybos politikos, kuri yra išimtinė ES kompetencija[14], dalimi. Valstybių narių ir Europos Komisijos veiksmų koordinavimas užtikrinamas pagal vidinę ES pranešimo procedūrą, nustatytą Direktyvoje 98/34/EB[15], o Komisijos tarnybos kasmet susitinka su atitinkamais atstovais iš valstybių narių ir siekia pagerinti tokį koordinavimą.

Valstybės narės taip pat privalo informuoti savo valdžios institucijas ir šalies ekonominės veiklos vykdytojus apie pareigas ir galimybes, susijusias su TPK pranešimo procedūra. Komisija nuolat gauna pastabų iš valstybių narių dėl kitų PPO narių pranešimų. Kai kuriose valstybėse narėse įdiegtos veiksmingos nacionalinės sistemos, skirtos gauti atsiliepimus iš šalies pramonės įmonių, įskaitant smulkesnes verslininkų federacijas ar atskiras bendroves. Komisija atsižvelgia į šiuos atsiliepimus, imdamasi veiksmų prieš galimas technines prekybos kliūtis.

2.2.4. Ekonominės veiklos vykdytojai

ES pramonės pastabos dėl kitų PPO narių pranešimų **yra labai svarbios siekiant užkirsti kelią nereikalingoms tarptautinės prekybos kliūtims**. Kelios Europos pramonės federacijos, įsikūrusios Briuselyje, gerai nusimano apie TPK susitarimu suteiktas priemones ir nuolat siunčia pastabas Komisijos departamentams[16]. Kai kurie asmenys veikia per Patekimo į rinkas patariamąjį komitetą, kuris buvo įsteigtas remiantis Europos Komisijos patekimo į rinkas strategija[17]. Kiti Europos ekonominės veiklos vykdytojai siunčia savo pastabas ES delegacijai pranešančiojoje PPO narėje.

Komisija koordinuoja vidinius klausimus, siekdama užtikrinti, kad visos pastabos pasiektų TPK pranešimo ir informacijos centrą, rengiantį oficialias ES pastabas. Atsižvelgiant į dažnai palyginti trumpą 60–90 dienų laikotarpį, svarbu, kad ES ekonominės veiklos vykdytojai

---

14 Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 207 straipsnis.

15 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/34/EB, nustatanti informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką, OL L 204, 1998 7 21, p. 37.

16 Siekdama gerinti ekonominės veiklos vykdytojų informuotumą, 2007 m. kovo 29 d. Briuselyje Komisija surengė plataus masto konferenciją. Konferencijoje buvo 150 dalyvių. Daugiau informacijos http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/index.cfm?fuseaction=library.viewLibrary&section_id=175&dspLang=en.

17 Europos Komisijos komunikatas „Globalioji Europa: glaudesnė partnerystė siekiant užtikrinti Europos eksportuotojų patekimą į rinkas“, KOM(2007) 183 galutinis.

pateiktų savo pastabas kuo greičiau, bet ne vėliau kaip iki pranešančiosios PPO narės nustatyto galutinio termino[18].

2.2.5. ES TPK interneto svetainė

Siekdama suteikti tiesioginę prieigą prie pranešimų ir palengvinti visų susijusių subjektų tarpusavio koordinavimą, ES TPK pranešimų ir informacijos centras 2004 m. įkūrė viešą **TPK interneto svetainę**[19]. Šioje svetainėje suteikiama vieša prieiga prie **TPK duomenų bazės**, kurioje kaupiamos visos pranešimų formos, dokumentų projektai ir Europos Komisijos išsiųstos bei gautos pastabos.

Interneto svetainėje pateikiama informacija apie kiekvieną TPK pranešimą: dokumentai, apie kuriuos pranešta, vertimai (jei yra) ir Europos Komisijos išsiųstos bei gautos pastabos rodomi kiekvienam pranešimui skirtame atskirame tinklalapyje. Tai, kad parodomi visi dokumentai, užtikrina visišką ES veiksmų pagal TPK susitarimą skaidrumą. Be to, ekonominės veiklos vykdytojai ir kitos suinteresuotosios šalys gali užsiregistruoti **informavimo apie naujus pranešimus sistemoje** ir gauti mėnesinę ES TPK pranešimų ir informacijos centro veiklos apžvalgą.

Prisiregistravusių prie informavimo sistemos asmenų skaičius rodo, kad naudojimasis ES TPK interneto svetaine nuo 2004 m. didėja. 2011 m. informavimo sistemoje buvo užsiregistravę 529 privatūs ar vieši asmenys (palyginti su 182 asmenimis 2005 m.), o duomenų bazėje atlikta 15 000 paieškų. Trečdalis užsiregistravusių asmenų yra iš trečiųjų šalių. ES TPK informacijos centras keletą kartų pristatė savo duomenų bazę TPK komitetui, į centrą kreipėsi kitos PPO narės, norinčios sukurti savo interneto svetaines.

3. ES ATSAKAS Į NAUJAUSIUS POKYČIUS

3.1. Prisitaikymas prie didėjančio TPK pranešimų skaičiaus

ES visuomet aktyviai stebėjo trečiųjų šalių priemones ir stengiasi susitvarkyti su didėjančiu TPK pranešimų skaičiumi. Jis didėja eksponentiškai. Jeigu 1995 m. – TPK susitarimo įsigaliojimo metais – pranešta apie mažiau nei 400 dokumentų projektų, tai nuo to laiko šis skaičius daugiau nei patrigubėjo ir 2011 m. pasiekė 1216[20]. Iš viso per pastaruosius 16 metų PPO narės pranešė apie beveik 15 000 dokumentų. Pranešimų skaičius smarkiai išaugo nuo 2004 m. iki 2009 m.: per pirmuosius dešimt TPK pranešimo procedūros metų jis padidėjo tik nežymiai (nuo mažiau nei 400 pranešimų 1995 m. iki 638 pranešimų 2004 m.), o vėliau per šešerius metus padidėjo nuo 638 iki beveik 1500 (žr. diagramą Komisijos tarnybų darbinio dokumento SWD(2012) 189 1 punkte).

Pirmoji šio padidėjimo priežastis yra PPO narių skaičiaus pokytis nuo 128 narių pradžioje iki 153 narių 2011 m. Aktyviausios iš naujai prisijungusių šalių yra Kinija (prisijungė 2001 m.), Saudo Arabija (2005 m.), Vietnamas (2007 m.) ir Ukraina (2008 m.). Poveikio taip pat padarė PPO sekretoriato ir nacionalinių TPK informacijos centrų organizuotos informavimo kampanijos. Be to, PPO sekretoriatas ir PPO narės kartu finansavo regioniniu ir nacionaliniu

---

18 Idealiu atveju Komisija turėtų gauti pastabas likus trims savaitėms iki galutinio termino, kurį pranešančioji PPO narė nustato pranešimo formoje.

19 http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/.

20 Šioje ataskaitoje pateikti skaičiai neapima pranešimų apie priedus ir (ar) klaidų ištaisymus.

lygiu vykdytus techninės paramos projektus TPK srityje. Kita svarbi priežastis yra per pastaruosius penkerius metus suintensyvėjusi PPO narių reguliavimo veikla tokiuose besivystančiuose sektoriuose, kaip energijos vartojimo efektyvumas ar vartotojų informavimas. Galiausiai įtakos reguliavimo veiklos suaktyvėjimui galėjo turėti grėsmę šalių ekonomikoms kėlusi finansinė krizė.

ES aktyviai stebi ir kontroliuoja besiplečiančią reguliavimo sistemą. Tai rodo ES pastabų dėl trečiųjų valstybių pateiktų pranešimų skaičius, kuris yra proporcingas TPK pranešimų skaičiaus padidėjimui. Taigi 2004–2009 m. ES pastabų skaičius beveik padvigubėjo nuo 47 iki 91 per metus. 2011 m. ES išsiuntė 102 pastabas – daugiau nei kada nors anksčiau (žr. diagramą Komisijos tarnybų darbinio dokumento SWD(2012) 189 1 punkte). Be to, ji aktyviai naudojasi galimybe TPK komiteto posėdžiuose papildyti savo rašytines pastabas žodiniais paaiškinimais ir prašyti pateikti atsiliepimų į jos pastabas. ES yra viena iš aktyviausių TPK komiteto narių, teikianti pastabas dėl kitų PPO narių pranešimų apie dokumentus, kurie, tikėtina, sukeltų nereikalingų prekybos kliūčių. Priklausomai nuo projekto, apie kurį pranešama, ES gali prašyti jį atšaukti, pakeisti, atidėti dokumento priėmimą arba prašyti pateikti paaiškinimus. Yra daug sėkmingo bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis pavyzdžių, kai buvo pasiektas ES ir tarptautinei prekybai palankus rezultatas.

Pasiekimų, susijusių su TPK procedūra, pavyzdžiai

Atšaukimas. Kolumbijos reglamento dėl alkoholinių gėrimų projekte[21] buvo numatyti ženklinimo reikalavimai, kurie buvo per griežti ir dėl kurių ekonominės veiklos vykdytojai būtų patyrę didelių išlaidų. ES įsikišus TPK komiteto posėdžiuose ir pateikus rašytines pastabas, Kolumbijos valdžios institucijos reglamentą atšaukė.

Pakeitimas. Brazilija pateikė pranešimą apie siūlomą žaislų saugos atitikties vertinimą[22], kuris būtų sudėtinga ir diskriminacinė atitikties vertinimo procedūra. ES ir kelių kitų prekybos partnerių prašymu 2010 m. Brazilija pakeitė reglamentą ir supaprastino importuojamų žaislų atitikties vertinimo procedūrą.

Atidėjimas. Indija pranešimą dėl savaeigių transporto priemonių padangų pirmą kartą pateikė 2006 m.[23]. Po ES rašytinių pastabų ir daugkartinių pasisakymų TPK komiteto posėdžiuose projekto priėmimas buvo atidėtas. 2010 m. pranešta apie iš dalies pakeistą versiją[24].

Paaiškinimas. Dėl Kinijos pranešimo apie kietųjų atliekų importui taikytiną priežiūrą, tikrinimą ir karantiną, Kinija paaiškino, kad pagal tam tikrus Europos standartus akredituoti importuotojai taip pat atitinka reikalingai registracijai taikomas sąlygas[25].

3.2. Atsakas į kitų PPO narių aktyvų dalyvavimą

ES taip pat prisitaiko prie naujų TPK procedūros dalyvių atsiradimo ir kritinio jų požiūrio į jos pasirinktus reguliavimo būdus. Pranešimų skaičius pastaraisiais metais labai išaugo ne vien dėl didelių, bet ir dėl mažesnių šalių, pavyzdžiui, Saudo Arabijos, Kataro ir Bahreino,

---

21 G/TBT/N/COL/120.
22 G/TBT/N/BRA/259, 313 ir 339.
23 G/TBT/N/IND/20.
24 G/TBT/N/IND/40.
25 G/TBT/N/CHN/649.

veiksmų. Šią tendenciją patvirtino besivystančių šalių, pavyzdžiui, Ugandos, kuri pateikė daugiausia pranešimų 2010 m., aktyvus dalyvavimas.

Vis daugiau PPO narių aktyviai dalyvauja procedūroje, teikia daugiau pranešimų ir pastabų dėl pranešimų. Kitos PPO narės dažnai teikia pastabas dėl dokumentų, apie kuriuos praneša ES. 2011 m. ES TPK informacijos centras gavo 25 pastabas iš trečiųjų šalių, visų pirma Kinijos, Naujosios Zelandijos, Japonijos ir JAV (žr. diagramą Komisijos tarnybų darbinio dokumento SWD(2012) 189 2 punkte). Palyginti su kitomis PPO narėmis, ES praėjusiais metais TPK komitete gavo daugiausia pastabų. Iš tikrųjų, daugelis prekybos partnerių atidžiai stebi ES, kuri yra didžiulė eksporto rinka, apimanti 500 milijonų potencialių vartotojų, ir kuri dažnai atsiduria reguliavimo plėtros priešakyje, skatina aukšto lygio vartotojų apsaugą ir vykdo ambicingą aplinkos apsaugos politiką.

ES atsako į visas gaunamas pastabas, aiškindama savo teisės aktus, gindama juos arba prireikus keisdama. Atsakymai pateikiami raštu į rašytines pastabas, kurias ES TPK pranešimų ir informacijos centras gauna pagal pranešimo procedūrą, arba žodžiu, atsakant į kitų PPO narių TPK komiteto posėdžiuose išsakytus argumentus. Europos Komisija ES vardu atsako atskirai į kiekvienos PPO narės rašytines pastabas. Nuo 1995 m. dauguma dėl ES teisės aktų keltų klausimų buvo susiję su žemės ūkio sektoriumi, cheminių medžiagų registracija, gyvūnų gerove ir ekologiniu projektavimu ir (ar) ženklinimu.

ES reakcijos pavyzdžiai

Keitimas. Pranešus apie 2002 m. Komisijos reglamentą dėl vyno sektoriaus produktų[26] ir gavus pastabų iš trečiųjų šalių, reglamentas buvo kelis kartus keičiamas. 2008 m. pranešus apie naują Komisijos reglamentą dėl vyno produktų[27], vienuolika projekto nuostatų buvo iš dalies pakeistos atsižvelgiant į rašytines keturių PPO narių pastabas.

Atsižvelgimas į kitų šalių susirūpinimą. Be rašytinių pastabų, ES reagavo į TPK komiteto posėdžiuose žodžiu išreikštą susirūpinimą. Taigi į trečiųjų šalių išreikštą susirūpinimą dėl REACH[28] buvo atsižvelgta rekomendacijose, kurių tikslas – palengvinti šio reglamento įgyvendinimą.

Paaiškinimas. 2010 m. kai kurios PPO narės TPK komitete išreiškė susirūpinimą, kad Reglamentu (EB) Nr. 765/2008[29] įsteigta Europos akreditacijos sistema gali sumažinti ES nepriklausančių šalių atitikties vertinimo įstaigų galimybes vykdyti užduotis reguliuojamoje srityje. ES paaiškino, kad naujosios taisyklės buvo parengtos vien vidaus rinkos tikslais ir kad naujuoju reglamentu nebuvo paveiktos galimybės pritarti užsienyje atliktoms atitikties vertinimo procedūroms ar jas pripažinti.

3.3. Skaidrumo problema

ES taip pat gerokai padidino per metus pateikiamų pranešimų skaičių ir tai atitiko bendrą tendenciją. Per pastaruosius dešimt metų šis skaičius padidėjo daugiau negu tris kartus – nuo 17 iki 63. 2008 m. ES pranešimų skaičius, palyginti su praėjusiais metais, padvigubėjo (žr. diagramą Komisijos tarnybų darbinio dokumento SWD(2012) 189 2 punkte). Valstybių narių pranešimų skaičius nuo 1995 m. svyravo, tačiau per paskutinius trejus metus stabilizavosi ir

[26] G/TBT/N/EEC/15.
[27] G/TBT/N/EEC/264.
[28] G/TBT/N/EEC/52.
[29] G/TBT/N/EEC/152.

yra 54 pranešimai per metus (žr. diagramą Komisijos tarnybų darbinio dokumento SWD(2012) 189 3 punkte). Tačiau, palyginti su valstybių narių pagal vidaus pranešimo procedūrą[30] pateiktais pranešimais, skaičius išlieka nedidelis.

Dėl kitoms PPO narėms iki teisės akto, apie kurį pranešama, paskelbimo suteikiamo 60–90 dienų trukmės laikotarpio pastaboms pateikti, iš statistinių duomenų matyti, kad faktiškai pastaboms pateikti skiriamas laikotarpis per pastaruosius penkerius metus svyravo nuo 58 ir 61 dienos, palyginti su 46 dienomis 1997 m.[31]. Kalbant apie ES pranešimus, vidutinis pastaboms pateikti skirtų dienų skaičius 2011 m. buvo 65 (žr. diagramą Komisijos tarnybų darbinio dokumento SWD(2012) 189 4 punkte). Ši pažanga suteikė PPO narėms daugiau galimybių išanalizuoti trečiųjų šalių techninius reglamentus ir padėjo pagerinti TPK procedūrą. Tačiau, kaip pabrėžta paskutinėje PPO prekybos politikos apžvalgoje dėl ES, pastabų pateikimo laikotarpio, susijusio su ES valstybių narių teikiamais pranešimais, trukmė galėtų būti dar pailginta[32].

Pažanga, susijusi su skaidrumu, yra proporcinga veiksmams, kurių PPO narės ėmėsi, kad padidintų informuotumą apie TPK procedūrą. Reikia kasdien atidžiai stebėti vidinį koordinavimą siekiant užtikrinti, kad apie visus teisės aktus, kurie patenka į TPK susitarimo taikymo sritį, būtų pranešama tinkamu laiku, o nacionalinės administracinės įstaigos turi būti informuotos apie tokius teisės aktus. Europos Komisija ypač aktyvi šioje srityje, nes nuolat organizuoja seminarus savo departamentams ir ES valstybėms narėms. ES TPK pranešimų ir informacijos centras 2008–2011 m. surengė tris seminarus Komisijos departamentams.

4. DAUGIAŠALĖS DISKUSIJOS DĖL SKAIDRUMO TPK PRANEŠIMO PROCEDŪROJE

4.1. Likę sunkumai

TPK komitetas suderino ir priėmė išsamias rekomendacijas dėl skaidrumo[33], kurios padėjo pagerinti PPO narių taikomos pranešimo procedūros įgyvendinimą[34]. Tačiau **kai kurios PPO narės vis dar nevykdo pagrindinių pareigų pagal TPK pranešimo procedūrą**, kaip antai paprastas pranešimas arba pranešimas rengimo etape. Taip dažnai nutinka dėl nepakankamos koordinacijos tarp nacionalinių administracinių subjektų užtikrinant, kad pranešančioji institucija būtų informuota apie teisės aktų, apie kuriuos reikia pranešti, rengimo eigą, arba dėl pranešančiosios institucijos negalėjimo įpareigoti administracinį subjektą, atsakingą už siūlomą teisės aktą, pranešti apie tą teisės aktą. Kai kurios PPO narės nepraneša apie įstatymų leidžiamosios valdžios (kaip antai, parlamentas) priimtus teisės aktus, nes yra sudėtingiau susitarti dėl pranešančiosios institucijos ir įstatymų leidžiamosios valdžios tarpusavio veiksmų koordinavimo.

---

30 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/34/EB, nustatanti informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką, OL L 24, 1998 7 21, p. 37.

31 Šešioliktoji metinė TPK susitarimo įgyvendinimo ir veikimo apžvalga: PPO dokumentas G/TBT/29, p. 6.

32 „Prekybos politikos apžvalga: Europos Sąjunga“, PPO sekretoriato ataskaita, 2011, p. 46: „Maždaug 17 proc. atskiros valstybės narės pranešimų atveju pastabų pateikimo laikotarpis arba laikotarpis nuo pranešimo paskelbimo dienos iki dokumento priėmimo dienos, buvo trumpesnis nei 60 dienų“ (aptariamas laikotarpis: 2008 m. spalio mėn. – 2011 m. sausio mėn.).

33 PPO dokumentas G/TBT/1/Rev.10.

34 Pavyzdžiui, 60–90 dienų laikotarpis pastaboms pateikti, atsakymai turi būti pateikti viena iš trijų oficialių PPO kalbų, tiesioginė prieiga prie nustatyta forma paskelbto dokumento, dalijimasis neoficialiais vertimais, priimtų ir paskelbtų dokumentų perdavimas ir pan.

Be to, ne visos PPO narės naudojasi galimybe teikti pastabas dėl siūlomų techninių reglamentų ir atitikties vertinimo procedūrų. Daugeliui narių sudėtinga sekti pranešimus arba rasti kompetentingų asmenų, kurie išanalizuotų tam tikrus pranešimus. Panašiai, ne visose PPO narėse informacijos centrai veikia visu pajėgumu. Vieni atsako retai, o kiti tiesiog nurodo, kad informavo kompetentingas institucijas apie užklausą, ir joks atsakymas, nepaisant daugkartinių priminimų, nepateikiamas. Tai labai kliudo siekti procedūros rezultatų ir daro ją mažiau veiksmingą.

Vis dar yra neaiškumų dėl **TPK susitarimo taikymo srities** ir pranešimo pareigos. Nors du paskutiniai PPO kolegijos sprendimai[35] turėtų padėti konkrečiau apibrėžti susitarimo taikymo sritį, neaiškumų lieka, ypač dėl reikalavimų, taikomų su produktu nesusijusiems gamybos būdams (kurie neturi jokios įtakos galutinio produkto techninėms savybėms), ir dėl savanoriško ženklinimo, susijusio su tam tikrais reikalavimais nenustatant išskirtinio ženklinimo.

Dokumentų, apie kuriuos pranešama, analizė per palyginti **trumpą 60 dienų laikotarpį pastaboms pateikti**, ypač tuomet, kai dokumento projektą reikia išversti, išlieka pagrindinė problema PPO narėms ir ekonominės veiklos vykdytojams. **Vertimui skirtas biudžetas** vis dar per mažas. Labai svarbu gerinti ekonominės veiklos vykdytojų informuotumą apie procedūrą ir galimybę siųsti pastabas PPO narių valdžios institucijoms. Tai būtent taikytina federacijoms arba nacionalinėms bendrovėms, ypač MVĮ, kurios turi nedidelius vidaus išteklius siūlomiems reglamentams laiku išanalizuoti ir reaguoti.

Galiausiai, TPK komitetas **neturėtų tapti vieta, kurioje tiesiog perteikiami pramonės interesai**. Jis turėtų sudaryti sąlygas valdžios institucijoms keistis nuomonėmis apie techninių reglamentų projektus arba atitikties vertinimo procedūras atsižvelgiant į visus susijusius politikos aspektus.

4.2. Įprastinės diskusijos TPK komiteto posėdžiuose ir trimetė peržiūra

Įprastiniai TPK komiteto posėdžiai ir ypač **TPK susitarimo veikimo ir įgyvendinimo peržiūra**, kuri pagal TPK susitarimo 15 straipsnio 4 dalį atliekama kas trejus metus, yra progos aptarti ir išsiaiškinti kai kurias problemas ir iššūkius, susijusius su pranešimo procedūra. Komisija šiose trimetėse peržiūrose dažnai naudojasi galimybe pasiūlyti būdus, kaip didinti skaidrumą pranešimo procedūroje. ES aktyviai dalyvauja visose diskusijose dėl trimetės peržiūros ir pateikė dokumentą dėl skaidrumo[36] penktojoje trimetėje peržiūroje[37], atliktoje 2009 m. lapkričio mėn.

Trimetės peržiūros svarbios ne vien dėl su pranešimo procedūra susijusių klausimų, bet ir dėl kitų sisteminių klausimų, susijusių su TPK susitarimu: **geros reguliavimo praktikos, atitikties vertinimo procedūrų, standartų, techninės paramos ir TPK komiteto veiklos**. Taigi TPK komitetas tapo svarbiu forumu, kuriame PPO narės gali aptarti su tarptautine prekyba prekėmis susijusius klausimus bei politinius požiūrius. Komisija dažnai komitete pristato ES politikos aspektus kitoms PPO narėms ir skatina reguliavimo būdų konvergenciją

---

35 Jungtinės Valstijos – Priemonės, susijusios su tuno ir tuno produktų importu, tiekimu rinkai ir pardavimu (DS381) ir Jungtinės Valstijos – Tam tikri kilmės šalies ženklinimo reikalavimai (DS 384, DS 386).

36 PPO dokumentas G/TBT/W/309.

37 PPO dokumentas G/TBT/26.

naudojantis gera reguliavimo praktika techniniams reglamentams ir atitikties vertinimo procedūroms rengti.

Komisija taip pat pristato besivystančioms šalims skirtas ES ir valstybių narių techninės paramos programas, apimančias pagalbą TPK klausimais[38]. 2011 m. birželio mėn. TPK komiteto posėdyje Švedija pristatė 2008–2011 m. jos įgyvendintą mentorystės programą, skirtą TPK pranešimų ir informacijos centrų įkūrimui ir veikimui septyniose Afrikos šalyse į pietus nuo Sacharos paremti[39]. Be techninės paramos programų, kai kurių PPO narių prašymu ES TPK pranešimų ir informacijos centras priėmė kitų PPO narių atstovus, kurie norėjo daugiau sužinoti apie tai, kaip organizuojama jo veikla ir kaip jis veikia[40]. TPK ekspertai iš Europos Komisijos taip pat dalyvavo PPO surengtuose techninės paramos seminaruose skirtinguose pasaulio regionuose.

5. IŠVADOS IR TOLESNI VEIKSMAI

TPK pranešimo procedūra yra **veiksminga priemonė sužinoti apie su prekėmis susijusius reguliavimo pokyčius trečiosiose šalyse**. Kai PPO narės vykdo pranešimo pareigą, tai leidžia kitoms PPO narėms susipažinti su naujais techniniais reglamentais ir atitikties vertinimo procedūromis bei suteikia konkretų būdą reaguoti į technines prekybos kliūtis. Kartu naudojantis procedūra galima viešinti bendras tendencijas kitose PPO narėse arba vienoje konkrečioje PPO narėje ir taip suteikti svarbią informaciją apie ES prekybos ir pramonės politiką.

Norint pasinaudoti visais procedūros privalumais, be abejo, labai svarbu, kad pati ES laikytųsi principų ir vykdytų TPK susitarime nustatytas pareigas. **Jeigu ES nesilaiko taisyklių, ji negali reikalauti, kad tai darytų kiti**. Taigi ES ir valstybių narių teisės aktai turi būti grindžiami TPK susitarimo principais ir apie juos turėtų būti pranešama pagal taisykles, užtikrinant didžiausią skaidrumą.

Siūlomų teisės aktų pateikimas susipažinti kitoms PPO narėms taip pat gali būti labai naudingas. Iš kitų narių gautos pastabos gali padėti nustatyti problemas, kurios dar nebuvo pastebėtos, arba aspektus, į kuriuos rengiant teisės aktus nebuvo atsižvelgta[41].

Procedūra taip pat suteikia galimybę reguliavimo subjektams visame pasaulyje palyginti politikos kryptis ir apsvarstyti kitokių teisės aktų priėmimo priežastis. Taigi TPK pranešimo procedūra yra **lyginamosios analizės priemonė** ir prireikus galima ją pasitelkti siekiant tam tikro konvergencijos laipsnio tarptautiniu lygiu. Ji taip pat padeda ES viešinti savo reguliavimo sprendimus ir juos propaguoti. Tokie sprendimai yra pagrįsti išsamia įrodymais grindžiama analize, plataus masto konsultacijomis su suinteresuotosiomis šalimis ir nuosekliu poveikio vertinimu. Be to, ji suteikia ES galimybę paaiškinti savo sprendimų priežastis kitoms šalims.

---

38 PPO dokumentas G/TBT/W/303.

39 Burundis, Etiopija, Kenija, Ruanda, Tanzanija, Uganda ir Zambija.

40 Indijos delegacijos vizitas 2007 m., Kinijos TPK informacijos centro pareigūno vizitas 2009 m. ir Tuniso delegacijos vizitas 2011 m.

41 Nepaisant analizės ir poveikio vertinimo, įskaitant pasekmių tarptautinei prekybai vertinimą, kurį Komisija visuomet atlieka prieš siūlydama teisės aktus.

Šiuo metu Komisija, valstybės narės ir ekonominės veiklos vykdytojai veiksmingai naudojasi procedūra. Nepaisant to, Komisija mano, kad dar galima ją gerinti, todėl ketina imtis šių veiksmų:

1 veiksmas. Tolesnis informuotumo gerinimas siekiant gauti pastabų iš ES ekonominės veiklos vykdytojų, įskaitant MVĮ

Komisija ir toliau informuos Komisijos departamentus, ekonominės veiklos vykdytojus ir valstybes nares apie procedūros privalumus, įskaitant galimybę siųsti pastabas tiesiogiai Komisijai. Visų pirma, Komisija toliau rengs seminarus ir konferencijas su valstybėmis narėmis ir ekonominės veiklos vykdytojais, įskaitant MVĮ, ir ragins valstybes nares gerinti ekonominės veiklos vykdytojų informuotumą.

Įgyvendindama Komisijos komunikatą, kuriuo remiama ekonominė MVĮ veikla už ES ribų[42], Komisija taip pat toliau aiškinsis, kaip dar galima padėti MVĮ aktyviau dalyvauti pranešimo procedūroje. Komisija užtikrins, kad būsimame daugiakalbiame interneto portale[43], kuriame bus suteikiama informacijos apie verslininkams reikšmingas užsienio rinkas ir pateikiama galimų paramos teikimo būdų, susijusių su rinkomis už ES ribų, apžvalga, bus nuoroda į TPK duomenų bazę[44]. 2012 m. Komisija taip pat ketina patobulinti TPK interneto svetainę, kad ji taptų parankesnė ekonominės veiklos vykdytojams, įskaitant MVĮ.

2 veiksmas. Remti ekonominės veiklos vykdytojų teisę gauti informaciją apie taikomus patekimo į rinką reikalavimus iš TPK informacijos centrų

TPK susitarime PPO narės įpareigotos įsteigti TPK informacijos centrą, kuris galėtų atsakyti į visas pagrįstas kitų narių ir suinteresuotųjų šalių užklausas dėl priimtų ar siūlomų techninių reglamentų, atitikties vertinimo procedūrų ir standartų[45]. Tai ekonominės veiklos vykdytojams atveria tiesioginį ryšių kanalą su kitų PPO narių valdžios institucijomis, iš kurių jie gali gauti informacijos apie patekimo į rinką reikalavimus, susijusius su techniniais reglamentais, atitikties vertinimo procedūromis ir standartais. Toks tiesioginis ryšių kanalas gali būti naudingas konkrečiais atvejais, kai kituose informacijos šaltiniuose, pavyzdžiui, ES patekimo į rinką duomenų bazėje[46] arba trečiųjų šalių interneto svetainėse, nepakanka informacijos. Todėl Komisija ketina reklamuoti TPK informacijos centrus atnaujintoje TPK interneto svetainėje. Priklausomai nuo turimų žmogiškųjų išteklių, Komisija taip pat svarstys galimybę paremti Europos ekonominės veiklos vykdytojus, kuriems reikia informacijos, pavyzdžiui, jei neatsakoma į kitų PPO narių informacijos centrams jų siunčiamas užklausas.

3 veiksmas. Tolesnė sąveika su kitomis svarbiomis ES prekybos ir pramonės politikos priemonėmis

Komisija toliau taikys TPK pranešimo procedūrą, kaip savo prekybos ir pramonės politikos dalį, ir sieks didesnės skirtingų politikos aspektų sąveikos. Pavyzdžiui, ES delegacijose trečiosiose šalyse veikiančios patekimo į rinkas grupės, jei jos turi išteklių stebėti TPK

---

42 Europos Komisijos komunikatas „Smulkusis verslas dideliame pasaulyje – nauja partnerystė, kuria MVĮ padedama pasinaudoti pasaulinėmis galimybėmis“, KOM(2011) 702 galutinis.

43 Žr. Europos Komisijos komunikato „Smulkusis verslas dideliame pasaulyje – nauja partnerystė, kuria MVĮ padedama pasinaudoti pasaulinėmis galimybėmis“ 4.2.2 punktą.

44 http://ec.europa.eu/enterprise/tbt/.

45 TPK susitarimo 10 straipsnis.

46 http://madb.europa.eu/.

pranešimus, gali suteikti vertingos paramos kuriant tinklą, kurio tikslas būtų rinkti pastabas iš ES verslininkų trečiosiose šalyse, užmegzti ryšius su Briuselyje įsikūrusiais Komisijos departamentais ir vykdyti tolesnius veiksmus su kompetentingomis trečiųjų šalių valdžios institucijomis. Esant galimybei Komisija toliau remsis esamais ar naujais reguliavimo pobūdžio dialogais ir ves derybas dėl prekybos susitarimų, siekdama šalinti sistemines ar pavienes prekybos kliūtis, nustatytas TPK pranešimo procedūros metu. Be to, Komisija toliau ragins visiškai laikytis pranešimo pareigos ir susijusių TPK komiteto rekomendacijų, derėsis dėl TPK skyrių laisvos prekybos sutartyse, įskaitant nuostatas dėl skaidrumo.

4 veiksmas. Tolesnė parama TPK pranešimo procedūros taikymui daugiašaliu ir dvišaliu lygiu

Komisija toliau plėtos ir gerins procedūros taikymą, aktyviai dalyvaudama TPK komiteto posėdžiuose. Šeštosios trimetės peržiūros, kuri planuojama 2012 m. lapkričio mėn., metu Komisija ketina pateikti kitą dokumentą dėl pranešimo procedūros skaidrumo. Komisija taip pat svarstys, kaip dar būtų galima padėti besivystančioms šalims, kad jos galėtų veiksmingiau dalyvauti pranešimo procedūroje. Tai galėtų būti susiję su TPK pranešimų ir informacijos centrų, ypač esančių ES kaimyninėse šalyse, teikiamos pagalbos didinimu.

Komisija svarstys, ar raginti PPO sekretoriatą toliau plėtoti savo TPK informacijos tvarkymo sistemą[47], kad ji būtų veiksminga priemonė visoms PPO narėms, nes leistų greičiau paskelbti pranešimus, o narės galėtų lengvai gauti visą reikalingą informaciją apie pranešimus ir geriau dalyvauti procedūroje.

5 veiksmas. Griežtas pranešimo taisyklių laikymasis

Komisija yra įsipareigojusi užtikrinti, kad Komisijos pasiūlymai ir jos priimami įgyvendinamieji teisės aktai atitiktų TPK susitarimą ir apie juos būtų pranešta rengimo etape, suteikiant 60–90 dienų laikotarpį, per kurį kitos PPO narės galėtų pateikti pastabas. Ji taip pat užtikrins, kad kitų PPO narių gautos pastabos būtų išnagrinėtos ir į jas būtų atsižvelgta prieš baigiant teisėkūros procesą. Svarbu, kad priėmimo procese būtų numatyta pakankamai laiko, kad būtų galima laikytis pranešimo pareigos.

6 veiksmas. Tolesnės pastangos siekiant didinti įprastos teisėkūros procedūros skaidrumą

Dėl pasiūlymų Europos Parlamentui ir Tarybai, kuriuose nustatomi techniniai reglamentai ir atitikties vertinimo procedūros, Komisija pradėjo informuoti PPO nares apie reikšmingus teisėkūros procedūros pakeitimus, kai tokie pasiūlymai kelia kitų PPO narių suinteresuotumą ir kai tai leidžia įprasta procedūra[48]. Siekiant padidinti skaidrumą, pastaboms pateikti nustatytą terminą būtų galima atnaujinti, nes tai leistų kitoms PPO narėms pateikti pastabų dėl įprastoje procedūroje padarytų pakeitimų ir nusiųsti gautas pastabas teisės aktų leidėjams. Komisija tirs tokią galimybę kiekvienu atveju atskirai.

7 veiksmas. Daugiau veiksmų koordinavimo su valstybėmis narėmis

---

47 http://tbtims.wto.org/web/pages/search/notification/Search.aspx.

48 Tokiais atvejais ES TPK pranešimų ir informacijos centras informavo kitas PPO nares, pateikdamas pirminio pranešimo priedą dėl Tarybos ar Europos Parlamento pozicijos, tačiau nesuteikdamas papildomo laikotarpio pastaboms dėl pasikeitimų pateikti.

ES turi veikti sutartinai, kad vykdytų nuoseklią bei veiksmingą prekybos politiką ir kuo geriau pasinaudotų procedūros galimybėmis. Veiksmingai koordinuodamos veiksmus, valstybės narės turi visiškai laikytis TPK susitarime nustatytų pareigų ir remti ES politiką dėl pranešimo procedūros skaidrumo. Komisija ir toliau informuos valstybes nares apie svarbius procedūros aspektus ir naujausius pokyčius. Ji ragina valstybes nares užtikrinti veiksmų koordinavimą iš savo pusės.